

Dziennik Chojnicki

codzienne pismo polsko-katolickie na powiaty: Chojnice, Tuchola i Sępólno.

Abonament kwartalny na pocztach 75 mk., miesięczny 25 mk.
Ogłoszenia na stronie 5-lamowej 7 mk. od wiersza petyt.
Ogłoszenia z Niemiec w waluście niemieckiej.
Adres redakcji i administracji: Chojnice, ul. Orluchowska nr. 18.
Telefon nr. 44.

Rękopisów się nie zwraca. W razie nadzwyczajnych wypadków, np. przeszkód w wydawnictwie, strejków lub innych nieprzewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonament nie ma prawa do jakichkolwiek odszkodowań lub do niedostarczonych numerów.

Drukiem i nakładem Wład. Jul. Schreibera w Chojnicach. — Redaktor: Mieczysław Piechowski w Chojnicach.

Nr. 150

Chojnice, wtorek dnia 5-go lipca 1921.

Rok 1

Sprawy polskie.

Komunikacja z Piotrogradem.

Warszawa, 29. 6. Jedno z towarzystw Żegluga moskiewskiej, posiadające własne statki, organizuje w najbliższym czasie transport morski obywateli polskich z Piotrogradu wraz z ich mieniem do kraju. Ta linia okrętowa ma również za zadanie przewiezienie zabytków państwa polskiego. W najbliższych dniach mają wyjechać do Piotrogradu delegaci towarzystwa w celu zorganizowania tych transportów.

Pomoc Ameryki dla Polski.

Warszawa, 29. 6. Warszawski Oddział Komitetu Ratunkowego dla dzieci w Europie otrzymał obecnie 2 nowe dary od fundacji Rochester, pierwszy w sumie 3 tysiące dolarów, przeznaczony dla ulżenia nędzy we wsiach położonych w okolicach Brześcia Litewskiego, drugi w sumie 3 tysiące dolarów jest już w znacznej mierze rozdzielony pomiędzy najbardziej zagrożoną ludność Warszawy i prowincji.

Walka ze spadkiem waluty.

Warszawa (EE.) Minister skarbu Steczkowski konferował bardzo długo z marszałkiem Sejmu Trąpczyńskim. Wyniki tej narady przedłożone będą na posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej, na którym omawiana będzie sprawa daniny majątkowej. Minister Steczkowski żąda załatwienia tej sprawy jeszcze przed feriami, wobec czego możliwe jest odroczenie ferii sejmowych.

Co się dzieje w świecie?

Akcja niemiecko-bolszewicka.

Kopenhaga (E. E.) Donoszą tu, iż w Niemczech odbywa się w dalszym ciągu werbunek ochotników na Górny Śląsk. Tajne organizacje wojskowe niemieckie w ostatnim tygodniu prowadziły werbunek intensywniej niż kiedykolwiek. Jednocześnie bolszewicy doradzają Litwie Kowieńskiej, aby zajęła nieprzejednane stanowisko w sprawie wileńszczyzny. W różnych krajach Europy centralnej zakupują bolszewicy wszelką broń, jaką tylko mogą dostać. W dalszym ciągu donoszą, iż rząd sowiecki powiększył fundusze berlińskiego biura propagandy sowieckiej na Europę zachodnią o 3 miliony marek rocznie. Powiększono również fundusze sowieckiego biura propagandy w Wiedniu.

Nowe wykrycia zbrojnych organizacji.

We Fryburgu Badeńskim wykryła policja organizację nacjonalistyczną „Orgeschów“, której sieci sięgały przez cały obszar badeński. Cały szereg antyrepublikańskich oficerów „Orgeschowych“ zostało aresztowanych i oddanych pod sąd pod zarzutem zdrady stanu.

Ruch powstańczy na Syberji.

W związku z przewrotem na Dalekim Wschodzie znacznie się zwiększył ruch powstańczy w całej Syberji. W pierwszych dniach czerwca wybuchło powstanie jednocześnie w Kireńsku, Wercholeńsku i Bałagańsku. W tych miastach powstańcy rozstrzelali wszystkich komisarzy i rozbroili załogi. Ponieważ oddziały powstańcze zagrażały przecięciem linii kolejowej Krasnojarsk—Irkuck, jedynego połączenia Rosji europejskiej ze Wschodnią Syberją, z Irkucka wysłano przeciwko powstańcom kilka tysięcy wojska z artylerią. Powstańcy

Akcja rządu bolszewickiego.

8-go czerwca za podpisem Trockiego wydany był poufny rozkaz do wszystkich dowódców oddzielných jednostek wojskowych i do wyższych dowódców. Rozkaz opiewa, że sytuacja na Syberji jest bardzo poważna i wymaga natychmiastowej mobilizacji wszystkich „sił komunistycznych“. Wobec tego zaleca się wybrać najpewniejszych żołnierzy, z których będą sformowane specjalne oddziały. Oddziały te będą wcielane do dywizji wysyłanych obecnie do Syberji, ponieważ jest obawa, że dywizje te przy zetknięciu się z powstańcami przejdą na ich stronę. W Czelabińsku i Jekaterynburgu skoncentrowano już kilkadziesiąt tysięcy wojska.

Upadek wpływu bolszewików na Syberji.

Korespondent „Echo de Paris“ donosi ze Sztokholmu: Syberję dla sowjetów można uważać za straconą. Sowjety nie otrzymują więcej z Syberji zboża. Dowóz zboża z Syberji sowjety uważają jako ostatnią nadzieję żywienia ludności.

Powstańcy na Krymie.

Uchodźcy rosyjscy przybyli z Krymu opowiadają, iż powstanie antybolszewickie na Krymie ma szczególnie poważny charakter. Góry w okolicach miast: Jałty, Ałusztu, Sudaku i Bachczysaraju mówią się od „zielonych oddziałów“, które przecinają komunikację między miastami. Przejścia między Ałusztą a Symferopolem znajdują się w rękach powstańców.

Rozpaczliwe położenie w Rosji.

Moskwa (EE.) „Prawda“ donosi, że położenie żywnościowe miast sowieckich jest coraz gorsze. Wielka część robotników opuszcza miasta i wyjeżdża na wieś, przez co muszą świętować fabryki. Zbiory zapowiadają się wszędzie jak najgorzej, ponieważ na wschodzie, południu i Kaukazie panuje zupełna susza, zaś import zboża jest bardzo ograniczony z powodu coraz większego braku złota. Specjalnie szerzy się klęska głodowa w gubern. Wołogda, Petropawłowski, Nowgorod, Samara. Również w guberniach Ufa, Pensa, Kaługa, Smoleńsk, Niżnyj Nowgorod niema ani zboża ani paszy. Z powodu braku żywności wstrzymano wszelką pracę w 70 kopalniach Zagłębia Dońskiego. Z tego samego powodu ustała praca w szybach naftowych na Kaukazie.

narazie cofnęli się. Jednak sytuacja Irkucka uważana jest za poważną. Ostatnie te wypadki wywołały w Moskwie większe, niż dotąd, zaniepokojenie. Irkuck zupełnie słusznie uważany jest za stolicę całej Syberji, więc upadek miałby wielkie znaczenie moralne.

Klęska Greków.

Paryż, 1. 7. Havas. Walki w Azji Mniejszej ograniczają się do 3-ech punktów: Ismid, Russa i Uszak. Turcy odnieśli wszędzie sukces. Potwierdza się wiadomość, iż Grecy wszędzie, w szczególności pod Uszakiem ponieśli dotkliwą klęskę. 3 ciał dywizji wojsk greckich została rozbita i ścigana przez kawalerię turecką.

Centrala sowiecka w Niemczech.

Berlin, 1 lipca (EE.) Według prasy prawicowej przeniósł rząd sowiecki swoją centralę do Niemiec, choć nie oficjalnie i bezpośrednio, to jednak w ten sposób, że przyznano wpływom osobistościom usposobionym bolszewickim specjalne kompetencje.

Jako takich wymienia się dawniejszego posła na parlament Kohna i adwokata Danzigerę.

Przesilenie gabinetowe we Włoszech.

Rzym, 1. 7. (Pat.) Giolitti zrzekł się ostatecznie misji utworzenia nowego gabinetu.

Sowjety przeciw entencie.

Moskwa (EE.) Cziczerin wyjechał do Angory. Ma on tam spotkać się z wysłannikami Persji, z którymi łącznie opracuje plan akcji wojennej przeciw wojskom sprzymierzonym w Azji Mniejszej.

Powstanie na Śląsku.

Projekt zajęcia Górnego Śląska.

Z kół zbliżonych do Komisji Międzysojuszniczej dowiadujemy się następujących szczegółów pacyfikacji Górnego Śląska:

1. Okręg przemysłowy, a mianowicie powiaty pszczyński, rybnicki, katowicki, bytomski, tarnogórski, gliwicki, strzelecki i lubliniecki podlegać będą władzy francuskiej. 2. Powiaty na prawym i lewym brzegu Odry, a to: prudnicki, część głubczyckiego, raciborskiego, opolskiego i kluczborski pozostaną w zarządzie włoskim. 3. Resztę terenu plebiscytowego obsadzą oddziały angielskie. Miasto Opole zostanie zneutralizowane i będzie pod władzą trzech mocarstw koalicyjnych, naczelne atoli dowództwo wszystkich sił zbrojnych obejmie francuski generał Gratier.

Przygotowania Wszech Niemców.

Według doniesień berlińskiej „Rote Fahne“, przybyli do Wrocławia znani awanturnicy z prowincji nadbałtyckich von der Goltz, Dago i Westarp. Zamieszkali oni w hotelu Savoy. Według „Rote Fahne“ rozchodzą się przy tem osobiście o spotkaniu o główną kwaterę Orgeschu. W Wrocławiu werbuje się znów ochotników dla samoobrony i innych formacji wojskowych. Na Śląsku wyzyskuje się w najbliższych dniach różnych ważnych wydarzeń. Dziś wieczór zamieszka „Rote Fahne“ dłuższe sprawozdanie swego sprawozdawcy górnośląskiego.

Korespondent donosi o organizacji Orgeschu i formowaniu wojsk na G. Śląsku oraz o całym szeregu rozkazów dziennych poszczególnych grup, z których wynika, że charakter niemieckiej samoobrony przejawia wszelkie cechy orientacji wszechniemieckiej.

Ostatnie wieści z Śląska.

Bytom, 2 7. (Radio). Do Bytomia przybywają w poniedziałek wojska angielskie. Komendę nad wojskami sprzymierzonymi w okręgu przemysłowym obejmie generał francuski de Franche.

Wobec ewakuacji strefy niemieckiej wedle ułożonego planu, wojska powstańcze opróżnią drugą strefę, która obejmuje także miasta: Rybnik, Katowice, Tarnowskie Góry i Bytom.

Sprawozdanie górnośląskie gotowe.

Berlin, 1. 7. (EE.) „Osteuropa“ donosi z Sosnowic, że członkowie komisji koalicyjnej ugodzili się co do tekstu sprawozdania w sprawie ustalenia granicy górnośląskiej. Komisja utrzymuje, że do 10 lipca sprawozdanie będzie gotowe.

Wiadomości z bliska i z daleka.

Chojnice, dnia 4 lipca 1921 r.

— **Przedłużenie terminu 5-proc. długoterm. P. P.** Urząd Organizacji Pożyczek Państwowych w Poznaniu podaje do wiadomości, że na zasadzie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18. czerwca rb. zapisy na 5-proc. Długoterminową Pożyczkę Państwową r. 1920 zostały przedłużone do dnia 31 lipca rb.

— **Wakacyjne wycieczki krajoznawczo nauczycielstwa.** Pierwsza wycieczka krajoznawczo nauczycielstwa pomorskiego rozpocznie się w poniedziałek, dnia 4-go lipca w Grudziądzu, a skończy się w poniedziałek, dnia 11 lipca w Toruniu. Dnia 4 czerwca wydać się będzie w Grudziądzu (punkcie zbornym) w biurze związku przy ulicy Solnej 4—5 od godz. 10 przed południem do 8 wieczorem uczestnikom wycieczki za legitymacją związkową wykazy, które upoważniają do brania udziału w wycieczce, programy i druki. O godzinie 8 wieczorem odbędzie się pogawędka w „Hotelu Warszawskim“ (ul. Kwidzyńska), gdzie przez związek poda do wiadomości szczegóły programu wycieczki. O godzinie 11 wieczorem zajmą uczestnicy miejsca w osobnych wagonach, które będą przyłączone do pociągu nocnego Grudziądz-Mława-Warszawa. Zgłoszonym uczestnikom jest także wolno przylączyć się do wycieczki w Jabłonowie, Brodnicy, Lidzbarku, Dziadowie i na wszystkich stacjach, przez które przejeżdża pociąg z wycieczką.

Z obfitego i starannie ułożonego programu wyszczególnić można: zwiedzenie stolicy Warszawy, z jej okolic: pałacu i idyllicznego parku króla Jana III Sobieskiego w Wilanowie, malowniczych Bielan, fortecy Modlina, starożytnego Płocka i t. p.

Grudziądz. Żniwa w powiecie grudziądzkim już się rozpoczęły. Tak w najbliższych okolicach, jak też i dalszych np. Rądzu, stoją już snopy żyta ustawione w mendlach.

— (Wioślarze warszawscy w Grudziądzu.) Onegdaj wieczorem przybyła z Gdańska wycieczka wioślarzy warszawskich, którzy przed paru dniami współdziałali przy założeniu w Gdańsku Tow. Wioślarzkiego.

Chełmno. Do grodu chełmińskiego zawitał ks. biskup Rohde z Ameryki. Dostojny gość zamieszkał w klasztorze. We wtorek zwiedził prastarą farę i inne osobliwości miasta. W środę udał się w dalszą podróż, do Wejherowa, skąd pochodzi rodem.

Elk. Nauczycielka tutejszego liceum usiłowała popełnić samobójstwo rzucając się z okna drugiego piętra na bruk uliczny. Odwieziono ciężko ranną do szpitala. Jak donosi prasa niemiecka, czyn rozpaczliwy nauczycielki spowodowany został zachowaniem się dyrektora liceum, Wilhelma, który podwładne siły nauczycielskie w niemożliwy sposób szykanował. Sprawę tę omawiano w radzie miejskiej, która złożyła dyrektora aż do ukończenia postępowania dyscyplinarnego z urzędu.

Gardeja. (Apel do księżycy.) Do kwidzyńskiej „Mitteilungen“ piszą z nad granicy o ogniach niemieckich, o palących się beczkach ze smołą, o łunie, którą nawet w Grudziądzu widać było itd. Korespondent wyraża nadzieję, że kiedyś znowu nadjedzie samochód, któ-

ry usunie słupy graniczne pomiędzy Polską a Prusami Książęcami. Całej tej hecy podług „Mitteilungen“ przysłuchiwał się stary księżyc, który kiwał „ja“ i śmiał się i cieszył widząc ognie (!) i słysząc (!) przysięgi i zaklęcia niemieckie. Stary, życzliwy księżyc rzekomo pomoże Niemcom, aby „prawo prawem pozostało“. — Księżyc nad Wisłą widocznie poszedł w hakatysty i wstąpił do „Heimatterajnu“. „Kiwanie“ i „śmiech“ księżycza zaś będzie fantazją korespondenta, który prawdopodobnie z okazji uroczystości zajął zbyt głęboko do butelki.

Jańsbork. Artykuł „Polnische Bestien“ zamieszcza za „Allensteiner Zeitung“ tutejsza „Johannsburger Zeitung“ i to tłustym drukiem na pierwszym miejscu. — Jakiej sam ktoś smaki, myśli, że każdy taki.

Kraków. Cenna pamiątka bohaterstwa polskiego w Poznańskim z czasów pruskich — jak się dowiadujemy — zostaje puszczone na targ. Jak wiadomo bowiem, wóz Drzymały został przeniesiony z „Rondla“ — gdzie go chwilowo umieszczono — na Wawel, gdzie go ustawiono na otwartym miejscu, obok budynku szpitalnego. Pozostawiony na otwartym miejscu bez

opieki, historyczny wóz, który przywodzi nam tyle wspomnień martyrologii polskiej doby niedawno minionej, niszczy się, stając się ofiarą opadów atmosferycznych, a nadto staje się łupem chciwej gawiedzi, która wykrada poszczególne części tej bolesnej pamiątki naszych przeladowań przez prusaków.

Przykrą jest rzeczą, że wogóle do tej ostateczności doszło, albowiem wóz powinien być zaraz z początku większym pietysmem otoczony i powinien być zostać w Krakowie.

Drobne nowinki.

Ofiary katastrofy w Sondingen w kopalni „Mont Cenis“. Wydarzył się straszny wybuch gazów kopalnianych w Sondingen, w kopalni „Mont Cenis“, który przyprawił o śmierć 83 górników, a 72 jest ciężko rannych. Pomiedzy zabitymi, których nazwiska stwierdzono, znajdują się następujący Polacy: Kaczmarek Wawrzyn, Nowak Ludwik, Adamski P., Bartoszewski A., Cichosz Franciszek, Zwora August, Lebiaczewski Fr., Gylak Józef, Cieślarczyk Jan, Zdro-

jewski Franciszek, Sojka Tomasz, Perko Jan, Michalak Marcin, Switaj, Michalak Józef, Kuchta Józef, H. Bajar, Paweł Brodacki, H. Kurkiewicz, Stanisław Szewczyk, Melch, Knot, Stanisław Kubiak, Lobicz H., Władysław Hanusek.

Od Redakcji.

N. N. Ma pan słuszość, ale nie da się to przeprowadzić, ponieważ obecne siły nie starczą, a zecerów brak i nie można więcej sprowadzić. Przeciwnie, trzech wkrótce odejdzie, a gdy nie otrzymamy innych w ich miejsce, „Dzien. Chojn.“ prawdopodobnie przestanie wychodzić.

Co innego z niemieckimi gazetami, których nie jest więcej, tylko mniej. Te więc mają ludzi aż nadto, którzy tanio pracują.

P. A. Derd. O tem wspomnieliśmy w nr. 149 „Dzien. Chojn.“

Pamiętajmy o Górnym Śląsku !!!

POŁONJA, Spółka Spożywców

Sp. z o. p.
w Bydgoszczy, ul. Gamma 20.

Największa Spółdzielnia na Bydgoszcz i obwód Nadnotecki.

Niniejszem upraszamy wszystkich członków, ażeby karteczki rabatowe

zliczone w kopercie, która musi być w nr. członkostwa, nazwisko i miejscowość zaopatrzone, oddawali w głównym biurze lub w poszczególnych filjach naszej Spółki.

Rabat wypłacany będzie po Walnem Zebraniu.

Zarząd.

Z. Musiał. S. Grzybowska. W. Nowak.

Fabryka Mebli Tow. Akc. w Starogardzie
poszukuje od zaraz
dyrektora fachowca
na wysoką pensję oraz udział w zyskach,
werkmistrza
energicznego i dobrze poleconego.
Posada stała i dobrze płatna.
Zgłoszenia pisemne z życiorysem i podaniem referencji uprasza
Polski Bank Komisyowy, Tow. Akc., Poznań, Gwarna 19.

Potrzebna zaraz
służąca
za wysoką nagrodą.
Zgłoszenia przyjmuje
A. Gollnik, Lichnowy.

Od zaraz lub później poszukuje się
dzieln. Ekspedjentkę
dla oddz. tow. krótkich
i kasjerkę

obeznaną z książkowością i władającą jęz. polsk. i niem. oraz

panienkę do pakowania.

Zgł. z fotogr., odpis. świadectw i pod. warunków do

Juliusz Schreiber Chojnice.

Lekcje prywatne
dla gimnazjalistów od 1 aż do III. klasy mogą udzielać. Informacje w eksped. „Dziennika Chojnickiego“ pod nr. 971.

Dzieln. stolarzy meblarskich i budowlanych,
jako też
czeladników malarzskich
przyjmie zaraz

„Przemysł drzewny“ (Holzindustrie)
Hermann Schütt, T. A., Czersk.

Poszukuję od zaraz lub później
2 pomocników szewskich

przy wolnym lub własnym stołowaniu

L. Świnka, Brusy, pow. Chojnice.

Od zaraz lub później poszukuje się przy wysokich zasługach

kucharke

znającą lepszą kuchnię i obeznaną z zaprawianiem i sporządzaniem lepszego pieczywa. Taksamo może się zgłosić starsza

kobieta lub dziewczyna

do niemowlęcia
ul. Warszawska 18.

Poszukuje się

panny do apteki,

która już w aptekach lub drogeriach pracowała.

„Apteka pod Lwem“, Grudziądz.

Woźnica do fabryki wód mineralnych
może się zaraz zgłosić
Piotr Lewandowski, Młyńska 10.

Poszukuję
sługi domowego i dziewczyny
przy wysokiej zasadzie
Hotel Dworcowy.

Młody człowiek
obeznany z prowadzeniem książek (o ile możności znajomość branży drzewnej), władający językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie zaraz poszukiwany. Oferty z doręczeniem fotografii i odpisów świadectw do eksped. „Dzien. Chojn.“ pod nr. 974.

Za przykrą obrazę wyrządzoną p. Stanisławowi Urban z Szenfeldu serdecznie przepraszamy, jako niesłuszną.

Familja Szczepańskich.

Pocztówki z widokiem z Chojnic i z okolicy
poleca

Dziennik Chojnicki.
Zdrowej, silnej

mamki

poszukuje zaraz
Oswald Werner, Chojnice Dworcowa 72.

Poszukuję od zaraz jednego

pokoju nieumeblowanego

odpowiedniego dla biura handlu drzewa.

Ofertę proszę nadesłać do ekspedycji „Dziennika Chojnickiego“ pod nr. 112.

Import!

POLSKA HURTOWNIA CYGAR

Stanisław Pawlak

Poznań, ul. Wielka 11.

Konto poczt.: P. K. O-201.167.

Tel. 2053-3368.

poleca

swoją jedyną na całą Polskę nadzwyczaj bogato w 150 gatunkach zaopatrzoną składnicę

CYGAR

pod gwarancją z czystej, zdrowej zamorskiej tabaki pierwszorzędnej fabrykacji od
:: :: najtańszych tj. od mk. 6300.— za tysiąc do najdroższych. :: ::

Mniejsze ilości wysyłam pocztą.

Codziennie nadchodzą nowe gatunki.

Import!

Eksport!